

כתרי תורה

הגות והלכה בפרשת השבוע במשנת רבותינו גאוני תימן זיע"א

רבי יצחק ב"ר צאלח מתאנ-מנשה זלה"ה
 רבה של ביחאן - י"א אלול תשכ"ו
 רבי שלמה ב"ר שוכר יגאלי זלה"ה
 מרבני ראשליץ - י"א אלול תשס"ז
 רבי ראובן ב"ר עואץ כהן זלה"ה
 רב הקהילה ההימנית בחדרה - י"ד אלול התשס"ג
 רבי יחזקאל ב"ר יוסף שרעבי זלה"ה
 רב מושב שפיה - י"ד אלול התשס"ה
 רבי נתנאל ב"ר שלום אלשיך זלה"ה
 רב ביהכ"ס אלשיך בצנעא - ט"ו אלול תרפ"א
 רבי יוסף ב"ר שלום קארה זלה"ה
 ראב"ד צנעא - י"ז אלול תר"ט
 רבי דוד ב"ר חסן (יפת) חסן זלה"ה
 מחכמי ישיבת התורה והמצוה בעדן - י"ז אלול תרצ"ו
 רבי אהרן ב"ר חייא תם זלה"ה
 רב מושב בית ערף - י"ז אלול תשנ"ד
 רבי סעדיה ב"ר חסן ב"ר יוסף זלה"ה
 מר"י נוה ארץ בבאר יעקב - י"ז אלול תשנ"ו

ל"ט מרן הרשיבה האגון רבי ירחמיאל גרשון בן האגון רבי צבי יהודה ארלשטיין זלה"ה. מרן האגון הגדול רבי שמריהו יוסף חיים בן מרן האגון רבי יעקב ישראל קניבסקי זלה"ה. מרן האגון הגדול רבי שמעון ב"ר דוד בערני זלה"ה - זקנתי אצילת המידות מרת שלומית מורחז ע"ה ב"ר שלום ענאר זלה"ה - ט"ו אב התשפ"ג. מרת נעמי שרעבי ע"ה ב"ר חייא גמליאל זצ"ל - י"ג אלול תשל"ו. ר' עזרא ב"ר יעקב שרעבי זצ"ל - ל' סיון התשפ"ג. דודי הרב אברהם ב"ר דוד בדיחי זצ"ל, ר' זכריה ב"ר יוסף גהסי זצ"ל, ר' ישראל ב"ר יהודה חזבי זצ"ל, הבה"ח נפתלי צבי יעיש זצ"ל בן יבלחט"א רבי יגיל. מרת בתיה שאלתיאל הלוי ב"ר עזר שרעבי זצ"ל - ט' סיון תשפ"ג. מרת יהודית ב"ר יוסף שרעבי ע"ה - ולכות הרבנים האגונים הרב אהרן ב"ר יוסף שליט"א, הרב יוסף ב"ר יעקב שליט"א, הרב יעקב ב"ר משה שליט"א - הרב רפאל אריה בן יחיא שליט"א, הרב ששון בן מרדכי שליט"א, הרב אלעזר ב"ר אהרן שליט"א, הרב יצחק בן אסתר שליט"א, מרת צביה ב"ר יוסף חת"י, הנערה שרה בת שלומית חת"י, הר"ר ש"ס במהרה בתושח"י, ולהצלת והצלחת אחב"י, הנתונים ברה ובשביה באה"ק ובשאר גלויותיהם, והשם ירחם, עמי ינחם, על די מנחם, אכ"ר.

כתר של א"ש

כתר ההלכה | הגאון הרב נתנאל עומסי שליט"א - מרבני בית ההוראה 'פעולת צדיק' לעילוי נשמת אביו רבי חייא ב"ר יצחק עומסי זלה"ה - נב"ע כ"ז אלול התש"פ

הטענת טלפון בבית המדרש

א] מצוי שיש צורך להטעין טלפון נייד כששואים בבית המדרש, ורבים שואלים האם מותר הדבר, הן מצד קדושת המקום והן מצד השימוש בחשמל של בית הכנסת, או שיש לקבל רשות מהגבאים ואף לשלם על כך. **תשובה:** בעניין קדושת בית הכנסת נפסק בשו"ע (סי' קנ"א ס"א) כי אסור להשתמש בהם לדיבר הרשות, אך תלמידי חכמים מותרים לאכול ולשתות בהם מדוחק. ובפשטות מדובר כשאין להם מקום אחר לאכול, אך כתבו הפוסקים כי גם אם כשיצטרפו לילך לביתם לאכול יתבטלו מלימודם בשל כך, הותר להם לאכול בבית הכנסת (מג"א שם סק"ב, שת"ס סק"ב, משנ"ב סק"ו). ולפ"ז יש שכתבו (ווי העמודים וחשוקים גיליון ס' עמ' י"ז, שו"ת ברכת ראובן שלמה ח"א סי' ק"ט) דהוא הדין בעניין הטענת טלפון, כי מכיון שרבים יש בו צורך חיוני, הרי זה כאכילה ושתייה שאם יצטרפו להטעין בבית יתבטלו מלימודם ומותר. ומצד השימוש בממון בית הכנסת י"א (ווי העמודים שם) כי זהו דווקא כשצריך את הטלפון לצורך שיחה הכרחית, אך לצורך שיחת רשות אין היתר ואף לא ברשות הגבאי, מכיון שהתורמים מכספם להקדש דעתם שהשימוש יהיה אך ורק לצורך מצוה, ע"כ. אך לא זכיתי להבין מה נקרא הכרחי ומה לא, וגם כיצד ניתן לאמוד אם הטענתו כעת היא לא הכרחית וכי יש לו ידיעה מראש על השיחות הנכנסות והיוצאות. **וכן אמר לי מרן הגר"י רצאבי שליט"א** כי מסתבר שצורך זה הותר ללומדים ולמתפללים בבית המדרש, אלא א"כ יש הוראה אחרת מהגבאים.

מצבה שנכנתה בתוך ימי השבעה

ב] לאחרונה הגיעו כמה שאלות לבית ההוראה על מצבות שנבנו בתוך ימי השבעה היפך מנהג ישראל, וכפי הנראה נעשה הדבר מחוסר תשומת לב של המשפחה שהיו עסוקים באבלם באותם ימים. והשאלה במקרים כאלו היא מה יש לעשות אחר שכבר נבנתה המצבה. **תשובה:** המנהג הוא להקים את המצבה מיד לאחר שבעה ולא קודם כפי שהובא בהרבה ספרים (גשר החיים פכ"ח, שערי הלכה ומנהג עמ' ש"ע, שו"ת מנחת יצחק ח"ד סי' ק"ז או"ב ע"ד). וכן הוא מנהג הספרדים. ובני אשכנז נהגו אחר י"ב חודש (פני ברוך סי' ל"ז ס"ג). ומנהגנו ק"ק תימן היה לבנות המצבה בגמר השבעה עד יום השלושים ויש שנהגו להשלימה מיד אחר השבעה (בית מועד ח"א עמ' רצ"ו, פסקי שו"ת אבילות פ"י ס"ט). וטעם המנהג בהקמת המצבה מיד אחר שבעה הוא ע"פ מה שהובא בספרים הקדושים, שהמצבה היא כעין מושב לאורות המקיפים של הנפש ולא נשלמים אורות אלו רק אחר שבעת ימי אבלות, וכשיבנו הציון טרם בוא כל המקיפים שמה, אותה רוח הטומאה הנדבקת בנפש הפנימית של המת שורה על הציון והוא ומתגברת שם ולא תזוז משם לעולם (שער המצוות לאר"י פרשת ויחי, פלא יועץ ערך קבורה, שו"ת וישב הים להגר"י הלל שליט"א סי' י"ז). ולכן, אם אירע ובנו את המצבה בתוך השבעה, יש לסותרה מיד, ובוזה יהיה תיקון שתסתלק הטומאה. ואם לא סתרו אז, לא תועיל הסתירה לאחר שבעה ויש לעשות תיקון אחר כמובא בספרי המקובלים (וישב הים שם). והנה אין שיעור מפורש לגודל המצבה וגם אבן הניכרת שהניחו לציון נחשבת מצבה ומושם כך אם מלאו שבעה ימים לקבורה בחול המועד שאסור לבנות, אף שאז הוא זמן הקמת המצבה כי אין הרגל מבטל גזירת שבעה לעניין זה, יש להניח לכה"פ אבן בגובה טפח על מקום הקבורה, וכפי שהבאתי בפסקי שו"ת אבילות פ"י ס"ט]. **אלא** שהיה מקום להסתפק כשעשו רק יציקת בטון קודם הנחת שיש המצבה, האם גם אז צריך לסותרה, או שבזה אין חשש כיון שהיציקה רק משמשת לעיקר המצבה. **ולמעשה הורה מרן שליט"א**, שה"ה אם עשו רק יציקה שיש לסותרה מיד ולבנותה מחדש לאחר שבעה. ודווקא כאשר היציקה גבוהה מעל פני הקרקע, אך אם היא בשווה לקרקע אין לחוש.

הערה בעניין תבניות בשר וחלב שהתחלפו

ג] בגיליון רט"ו כתבנו על מקרה שהתחלפו תבניות בשר וחלב והעלנו שם בפשיטות כי אם התבניות היו בני יומן אין להן תקנה, כי הליבון מקלקל אותן. **וידידי הרד"ג אוריאל צאלח שליט"א** העיר את תשומת לבי לדברי הגר"י (סי' תנ"א סעי' י"ג בהגהה) שכתב לחדש על תבניות בשרית בת יומה שאפו בה מאפה חלבי שדי לה בהגעלה. והטעם, כי עיקר טעם הבשר והחלב שהתערבו בתבנית יוצא על ידי הגעלה, והטעם הבלוע עמוק יותר בתבנית וצריך ליבון הוא טעם קלוש שאף אם נתערב בו טעם חלב, אינו נחשב איסור, ויש"כ על הערתו. **אלא** שנחלקו האחרונים האם לסמוך על חידושו של הגר"י, שהרי בליעות הבשר והחלב התערבו בטעם מושבח ע"י האור ונעשו איסור, ובאיסור אין להקל אפילו הוקלש. **ולמעשה** אף שיש שהעלוהו להלכה ויישבו דבריו (כה"ח סי' תנ"א סק"ע, מהר"ש ח"ב סי' מ"ב) רבים נשארו בצ"ע על דבריו (שד"ח א"ס"ד מערכת ה' סוף א"י י"ז, יבי"א ח"ו י"ד סי' י"א ב', קובץ תשובות ח"ג סי' קי"ד) **וכן אמר לי מרן שליט"א** דלכתחילה אין להקל כהגר"י.

כי תצא למלחמה על אויבך ונתנו ה"א בידך **ושבית שבי** (כ"א, י)
כתב מוהר"ר שלמה בדיחי זלה"ה בעולת שלמה, יש להקשות למה אמר הכתוב אויבך לשון רבים והיה לו לומר אויבך לשון יחיד כמו שאר הפסוק ונתנו וכו'. **ויש לתרץ** שביזמן שישראל עושים רצונו של מקום, רבים אויבים נופלים לפני איש אחד ישראלי. כגון, מאה אויבים נופלים לפניו כאיש אחד בפעם אחת. **והוסיף רמז לזה, שכן תמצא** תיבת 'עלי גימטריא מאה לרמוז על מאה אויבים וכו'. **וסיים, וזהו ונתנו ה' אלהיך בידך, שאם יאספו עליך רבים אויבים ויחברו עליך כאיש אחד, הבה"ה מוסרם בידך, וכאיש אחד יהיו בעיניך, ולא תירא מהם, עכ"ל.**
ועל דרך זה יובנו היטיב דברי המשך חכמה כאן שכתב, דדין יפת תואר אינו נוהג בסתם מלחמה שיש בה שבויים משני האומות הנלחמות, כדרך המלחמות שאלו שובים מהאויב והאויב מהם. כיון שהדרך היא שכאשר עושים שלום או אפילו בזמן המלחמה מחליפים שבויים. ואם יקח אשת יפת תואר ויגירנה, לא יוכל להחליפנה בעד ישראל אחר השבוי בין האומות. ורק במלחמה שנתן ה"א בידך את כל האומה ההיא ויד ישראל על העליונה, שייך דין יפת תואר, עכ"ד. וזה כמו שכתב בעולת שלמה לדקדק, דבעת שישראל עושים רצונו של מקום, לא רק אויב אחד יפול לפניהם אלא את כל האומה ההיא יתן ה' בידיהם.
בעת הזאת שזקוקים אנו לרחמי שמים שיהיה קולנו קשוב, להסיר חמת פתן ועכשוב, לגאול כל שבוי ישוב. נעשה רצונו ולתורתו נשוב, ואז ישלח משיחו איש חשוב, וברחמים גדולים למקדשו ישוב. **אכ"ר.**
שבת שלום

והבאתה אל תוך ביתך וגללוה את ראשה ועשתה את צפרניה (כ"א, י"ב)

מתלוקת התנאים בדן הצפרנים

אן בבאיור כונת הכתוב ועשתה את צפורניה נחלקו רבי אליעזר ורבי עקיבא, וכדאיתא כאן בספרי ובגמרא ביבמות (מח, א), רבי אליעזר אומר, תקוץ. רבי עקיבא אומר, תגדל.

א"ר אליעזר, נאמר כאן עשייה בראש (נאמר תיקון מצוה בראש, דכתיב וגלחה. רש"י יבמות שם), ונאמר עשייה בצפרניים, מה עשיה האמורה בראש העברה, אף עשייה האמורה בצפרניים העברה. ר' עקיבא אומר, נאמרה עשייה בראש ונאמרה עשייה בצפרניים, מה עשייה האמורה בראש ניוול (הגנאי הוא לאשה להיות ללא שער. וביבמות שם הוסיף היעב"ץ שהרי שער באשה ערוה, ע"ש), אף עשייה האמורה בצפרניים ניוול.

בן וממשמעות הספרי נראה לדברי ר"א תקוץ צפרניה, אע"פ שאין בזה ניוול, ופירש"י (יבמות שם) דגורת הכתוב היא שתקוץ (שהרי הקיש עשיה לעשיה). ורק לדברי ר"ע מגדלת צפרניה כדי שתתנוול.

אכן דעת הרמב"ן (כ"א), כי כל אלו משפטי אבלות, והכל נמשך אל זבכתה את אביה ואת אמה ירח ימים' (לקמן י"ג), ע"ש. ועוד כתב שם כי לדעת רבותינו בספרי שהכל כדי לכער את יפיה, צוה שתקוץ הצפרניים, כי מנהג הנשים לגדל אותם ולצבעם במיני ההפוך והצבעונים, יעו"ש. וכן מצאתי למהר"ש שבי וזה"ה בחמדת ימים, שכתב דגם לר"א (נפל שם חילוף בין ר"א לר"ע) הקציצה היא ניוול, לפי שצובעין צפורניהן בסרק להתנאות, ע"ש.

ועוד נראה מדברי מהרש"ש דלא נחלקו, אלא אם צבועין הן תקצוץ, ואם לאו תגדל, יעו"ש. וכ"כ מוה"ר שמואל ישועה וזה"ה בנחלת יוסף (פרק ב' עמ' רע"ח), דר"א מיייר במקום שמגדלים הצפרניים ליופי, ואז קציצתם תיחשב לניוול, ע"ש (וע"ע במדרש לקח טוב, שגם הוא טרח ליישב דלא נחלקו, ובאופ"א).

הראיה ממפיכת

ג' והביאו בספרי ראה לדעת ר"א, וראיה לדבר, ומפיכת בן שאול ירד לקראת דוד לא עשה רגליו ולא עשה שפמו (שמואל ב' י"ט, כ"ה), ע"כ.

ובביאור הראיה ממפיכת, כתב רש"י (יבמות שם) שלא קצץ צפרני רגליו. ור"י פירש (בתוספות שם ד"ה לא) שלא גלח שער בית הערוה, יעו"ש. וכן פירש"י בשמואל (שם). וכ"כ מוה"ר אברהם ב"ר שלמה וזה"ה מחכמי תימן הקדמונים בפירושו לנביאים (שם), כי פעמים רבות מכנים הערוה ברגלים כמו ותפשקי את רגליך לכל עובר ושב (יחזקאל ט"ז, כ"ה), ונקרא שער הערוה שער הרגלים. ביאור שלישי נמצא בתרגום יונתן, לא עשה רגליו, לא שטף רגליו. וביאר בפירושו רבינו ישעיה (שם), כי לא עשה רגליו, היינו לא תקן רגליו שלא רחצם.

והנה אף לדברי רש"י הראיה אינה מכך שלא עשה רגליו היינו שלא קצץ צפרני רגליו, אלא ממשמעות הכתוב דעשייה היינו הסרה וכמ"ש רש"י (ביבמות שם) 'אלמא עשייה קרי להעברה'. וא"כ ראה זו היא גם לפירוש ר"י. ולפי התרגום, הראיה אינה מ'לא עשה רגליו' אלא מסיפיה דקרא 'לא עשה שפמו' וכתרגומו 'ולא ספר ספמיה', אלמא עשייה בינו העברה.

הראיה מנבוכדנצר

ד' עוד ראיה הובאה בספרי לגרסת הדפוסים, דבר אחר, עד די שערה כנשרין רבא וטפרוהי כציפרים (דניאל ד', ל'), ע"כ. והגר"א השמיט ראייה זאת. ובאמת אין לה מובן, דפסוק זה מדבר בנבוכדנצר שגורש מחברת בני האדם אל חיות השדה, עד ששערותיו גדלו על כל גופו ככנפי נשרים וציפורניו גדלו כצפרני עופות הדורסים (ע"פ פרש"י ומצודות שם). ומה שייכות ראייה זו לעשייה שהיא העברה.

אכן בעמק הנציב כתב דוד ראה לדברי ר"ע, וכצ"ל 'ר"ע אומר וכו' אף עשייה האמורה בצפרניים ניוול, וכן הוא אומר, עד די שערה כנשרין וטפרוהי כציפרים. והראיה היא, שגידול הצפרניים הוא ניוול לאדם, שהרי גינה הכתוב את נבוכדנצר בענין זה. שוב מצאתי שכן הוא מפורש במדרש הגדול שזו ראייה לדברי ר"ע וז"ל, ולר' עקיבא אע"פ שאין ראייה לדבר זכר לדבר שנאמר עד די שערה וכו' ע"כ.

שיטת הרמב"ם

ה' והנה אע"פ שהביאו ראייה ממפיכת לדברי רבי אליעזר דעשיה היינו העברה. פסק הרמב"ם כרבי עקיבא, שכ"כ (פ"ח ממלכים ה"ה) ומגדלת את צפרניה ומגלחת את ראשה כדי שתתגנה בעיניו, ע"כ.

וצ"ע מדוע פסק כר"ע. ואף שבספרי הביאו ראייה גם לר"ע, מכל מקום אי"ז מכריח את שיטתו, אלא זו רק ראייה שגידול הצפרניים הוא ניוול, ולדברי ר"א גינה"כ לקצוץ. ועוד דיבמות לא הובאה ראייה זו רק הראיה ממפיכת כדברי ר"א. ומהרש"ל בים של שלמה (יבמות שם ט"ו נ"א), כתב דהלכה שמגדלת צפרניה, שהרי הלכה כרבי עקיבא מחבירו (עירובין מו, ב). ועוד דרבי אליעזר שמותי הוא (שבת קל, ב). והוסיף כי את הראיה ממפיכת יבאר ר"ע, דלעולם לשון עשיה הוא תיקון (עי

פרש"י בבראשית א' ז'. ויעש את הרקיע, תקנו על עמוד והיא עשייתו. וברא"ם כאן. אבשר). ובמפיכות הכוונה שלא תיקן רגליו דהיינו שלא גלח, ובאשת יפת תואר היינו שתתקן עצמה שע"י ניוול זה בסוף תהיה מותת לבעלה, עת"ד. ומכלל דבריו מובן מדוע פסק הרמב"ם כר"ע ולא כר"א.

שיטת התרגום

ו' והנה אונקלוס תרגם כאן, ותגלח ית רישה ותרבי את טופרהא, ע"כ. ומבואר שפסק כר"ע שתגדל את צפרניה, ולא כר"א שאמר תקצוץ.

ובתרגום יונתן כתב 'ותיצימי ית טופרייהא'. ונחלקו המפרשים בכונתו, כפי יונתן כתב, לפי העניין הוא לשון גידול צפרניים, ע"כ. וא"כ דעתו כדעת אונקלוס שנקט כר"ע. אבל בערוך (ע"י צ"ח) כתב שהוא מלשון קצץ, ע"כ. וא"כ סבר כדעת ר"א.

איך פסק אונקלוס דלא כר"א רבו

ז' ותמה מהר"ץ חיות (מגילה ג, א. יבמות שם), הלא אמרו במגילה שם, תרגום של תורה, אונקלוס הגר אמרו מפי ר' אליעזר ור' יהושע, ע"כ. ואיך יתכן שכתב אונקלוס מפי ר"א נגד דעת ר"א, ונשאר כצ"ע.

אכן בירושלמי (מגילה פ"א ה"א) אמרו, ר' ירמיה בשם ר' חייא בר בא, תירגם עקילס הגר התורה לפני ר' אליעזר ולפני ר' יהושע, וקילס אותו ואמרו לו יפית מבני אדם, ע"כ. ודקדק הרב נתינה לגר (הקדמה כוללת, פ"ב אות ב' הערה ה') דלא קיבל מפייהם את התרגום, אלא היה יושב לפניהם. וממילא לא קשיא, אם ימצא שהכריע בכמה ענינים דלא כרבותיו (ע"ש עוד מקומות שפסק דלא כרבותיו).

ח' תירוץ נוסף כתב הרב נתינה לגר (שם פ"א אות ה') דאיתא בירושלמי בקידושין (פ"א סוף ה"א) ר' יוסי בשם ר' יוחנן תירגם עקילס הגר לפני ר' עקיבא, יעו"ש. וא"כ למד וקיבל גם מר"ע, ולכן בכמה מקומות הכריע כדעתו.

תירוץ שלישי יש לומר לפי מה שכתב הרב נל"ג (פרשת נח ז', י"א) דבמקום שנחלקו רבותיו לא אבה להכריע, ומתרגם כפשטיה דקרא. וא"כ כאן שנחלקו ר"א ור"ע רבותיו, אחז דרך פשט הכתוב ועשתה' שהוא מלשון גידול כמו ועשתה את התבואה (ויקרא כ"ה, כ"א), שתרגם שם ותעביד יש עללתה. וכמ"ש כאן הרמב"ן, כי הצמיחה תקרא עשייה.

שיטת המרפא לשון בדעת אונקלוס

ט' אמנם דעת מוה"ר יחיא קורח וזה"ה בהקדמתו למרפא לשון (מחברת הכללים כלל א') שהתרגום הוא מכלל התורה שקיבל משה מסיני, אלא שנשתכח אצל המון העם, ואונקלוס טרח לייסדו מפי גדולי חכמי ישראל. ולכן אין לייחס שום ענין בתרגום לאונקלוס עצמו וסברתו, יעו"ש. והרב נל"ג מודה בעיקר הדבר שיש הלכות ועיקרי האמונה שהיו מוסרה מסיני ואותם לא שינה, כפי שלא שינה עזרא מייסד התרגום (ע"ש פ"א הערה ד'). אלא שהכניס בתרגום 'גופי הלכות רבות אשר אינם כתובים ומפורשים בתורתנו הקדושה, ורק נמסרו למרע"ה בע"פ, וממנו נמסרו איש מפי איש עד חכמי המשנה ז"ל, ואונקלוס שתא בצמא את דברי חכמי המשנה, אשר הם שאבו ממקור המסורה' (כלשונו פ"ב שם). וע"ע בכתרי תורה פרשת בא (התשפ"ד. גליון קפ"ח אות ד') שהארכנו בזה.

ולפי"ז אין קושיא איך פירש דלא כר"א רבו, כי לא תורתו היא, אלא ר"א העביר מה שהיה מסור אצלו מסיני, ומסיני נמסר שתדגלת את צפרניה. אבל אז תעמוד הקושיא איך פסק ר"א נגד התרגום המסור מסיני.

י' וליישב ענין זה כתב כאן מהר"י קורח וזה"ה במרפא לשון, דלעולם לכו"ע צריכה היא לגדל צפורניה ואסורה בתספורת כל שלושים יום כאבל ולכן אין קושיא לר"א מלשון התרגום שהוא מדבר על הזמן שיושבת בביתו.

וייש לבאר דבריו, דאף שלא מצאנו בה מפורש דיני אבלות ושאסורה בקציצת הצפרניים כל ל' יום, נראה דסברא היא, שזוהי כוונת התורה שתתנוול בעיניו, שהרי לכך נצטווה לגלח שער ראשה, וזה הרי מוסכם לכו"ע. וכן אמרו בספרי וישבה בביתך, בבית שמשתמש בו, נתקל בה ונכנס נתקל בה ויוצא, רואה בקלקולה ורואה בניוולה. וממילא אסורה גם בקציצת הצפרניים כל ל' יום, שהרי גם ר"א מודה שניווול הוא וכמ"ש לעיל.

ולא נחלקו אלא בתחלה, כשמביאה לביתו ומגלחת ראשה. דרבי אליעזר סבר תקוץ גם הצפרנים, כשם שמגלחת שער ראשה. ומביא אסמכתא לזה מועשתה את צפרניה, שיש לפרש עשייה זו תיקון להעברה, כמו ולא עשה רגליו ולא עשה שפמו. ורבי עקיבא לא סבירא ליה שתקוץ צפרניה, ואומר שאין לתלות שום אסמכתא בועשתה שהוא כפשוטו לשון גידול, כמו ועשתה את התבואה. ובשורש מתלוקתם ביאר, כי הם חלוקים בטעם המצוה. דרבי אליעזר סבר שהיא משום טהרה, ולכן צריכה להעביר שער צפרניה שגדלו בטומאה, ואחר כך תגדלם ירח ימים. ורבי עקיבא סבר שהוא משום ניוול, ולכן לא תקוץ צפרניה כשמגלחת ראשה, כדי שתהיה מנוולת, ע"כ (וע"ע מדרש לקח טוב כאן).

מדרכי רבותינו - מוה"ר יחזקאל ב"ר יוסף שרעבי זלה"ה

רבינו נולד בשנת התרס"ד במנאכה, קיבל תורה מפי דודו רבי אברהם שרעבי זצ"ל שאף הדריכו בסודות התורה כבר בצעירותו, וכבר בתימן היה ידוע כגוברא רבא ובעל חפץ פועל ישועות. כמו"כ התמסר למען היתומים בתימן בשליחות מהר"י יצחק הלוי זלה"ה, להצילם מגזירת היתומים הידועה. פעם הושלך בעבור כך למאסר, רבינו ביקש מאשתו שתביא לו בגדי נשים ותעמוד בסמוך לפתח בית הסוהר, וכך עמד בתענית ותפילה עד שהרגיש שנשברו האזניים שרגליו, נתעטף ברעלה והשומרים הוכו בסנוורים, כך יצא מהכלא וברח לעדן, משם עלה לאה"ק. כיהן כרב מושב שפיה, ובסוף ימיו התגורר בב"ב וייסד בביתו בית מדרש לתורה. זיע"א